

EL

MAGAZÍN

Núm. 243

Divendres, 23 de setembre de 2022

JORDI
JULIÀ

A 'L'Odissea de Mercè Rodoreda' posa en valor el vessant poètic de l'escriptora

ECONOMIA

El govern català i els agents socials han pactat les bases per reactivar la indústria

OCI

El sudoku, un sistema creat durant el segle XVIII, esdevé passatemps a partir dels 70

ENTREVISTA

JORDI JULIÀ

“Mercè Rodoreda era una persona molt intel·ligent i ambiciosa a l’hora d’escriure”

Jordi Julià (Sant Celoni, 1972) és poeta, assagista i doctor en Teoria de la Literatura i Literatura Comparada per la UAB, on fa classes d’aquestes matèries. Com a escriptor suma un gran nombre de guardons nacionals i internacionals. El darrer ha estat el II Premi d’Assaig Ricard Torrents Bertrana pel llibre ‘L’Odissea de Mercè Rodoreda’, que ha publicat Eumo. Amb la mateixa editorial de Vic, el 2013 va publicar ‘L’abrupta llengua’, on ja posava en valor el vessant poètic de Rodoreda.

Text: Teresa Terradas
Fotografia: Griselda Escrigas

Fa nou anys va publicar *L’abrupta llengua* sobre la poesia de Rodoreda. Ara hi torna amb *L’Odissea de Mercè Rodoreda*. D’on ve aquest interès per la seva poesia?

Surt del meu interès per la poesia en general. M’interessa qualsevol autor que escrigui poesia. Jo també escric poesia i, per tant, m’agrada veure què han fet els altres, i sobretot si formen part de la teva tradició per si en pots aprendre alguna cosa. I després, perquè la Rodoreda ja m’agradava i m’interessava com a narradora, com a autora de novel·les i de contes. I per tant, quan el 2002 va sortir publicat *Agonia de llum*, que aplega la seva poesia i que ara han reeditat, me’l vaig llegir i vaig pensar que era molt interessant i que bé valia la pena explicar una autora d’aquestes que han quedat tan oblidades. Tampoc tenim tantes dones que hagin escrit poesia des de la tradició catalana i està molt bé que puguem recuperar el seu mestratge i la seva herència.

Així, també es va moure per la curiositat.

Sí, m’hi vaig posar bàsicament per una curiositat. Rodoreda havia fet una obra prou important perquè jo m’hi pogués dedicar. Vaig veure la possibilitat d’intentar explicar per què una narradora exiliada a París, un bon dia després de la Segona Guerra Mundial, enmig de les penúries de la postguerra, es posa a escriure poesia.

I per què ho va fer? Hi va influir aquest exili?

Sí i no. Són diversos els factors que fan que Rodoreda escrigui poesia a l’exili. Primer de tot, ella ha de treballar per viure, fa de cosidora i, per tant, té molt poc temps al llarg del dia per posar-se a escriure. Sempre li havia agradat escriure perquè considerava que era el que la realitzava. I quan tens una feina i t’agrada, el que tens ganes és de posar-la a la pràctica. I en aquella època, a París, en un pis petit que compartia amb el seu company, Armand Obiols, de cop i volta se li comença a paralitzar el braç dret. Quan està molta estona escrivint es queda sense força i no pot escriure. Lla-

vors, el que se li acudeix és que pot escriure una cosa molt més breu, fins i tot més que els contes, que són els poemes. I a més, en aquell París de 1946 coincideix amb Josep Carner.

I com la va influir? Va ser decisiu?

Ell li va dir que per què no escrivia poesia. I tenint en compte que el seu company, de la Colla de Sabadell, també escrivia poesia, va decidir provar-ho. A més, hi ha la curiositat que Rodoreda enviava a Carner els poemes perquè li digués què li semblaven. En Carner no jutjava mai el contingut, sempre intentava millorar-lo pel que feia a qüestions tècniques, però sempre respectava que una persona pogués explicar el que volgués i com volgués. Per tant, aquest diàleg poètic a través de cartes la va animar a continuar escrivint. Això, i també un altre factor. En Carner li va dir que si escrivia poesia podia participar en els Jocs Florals i guanyar algun premi.

Al final en va guanyar uns quants.

Sí, va guanyar tres anys consecutius la Flor Natural i es va convertir en mestre en Gai Saber. Era la primera vegada que passava, i a més, era una dona. Hi havia poquíssimes dones que l’haguessin guanyat. I a banda d’aportar-li quatre calerons que li anaven molt bé, també era la manera d’obtenir un públic, cosa difícil a l’exili. Això és més o menys el que vaig voler explicar a *L’abrupta llengua*, on em vaig dedicar a les seves primers provatures, als poemes que van de 1946 a 1948. I intentar explicar com van ser d’importants en aquell moment, a l’exili, i com hi havia una part personal important que hi va influir. Ella tenia unes inquietuds i neguits més aviat sentimentals i necessitava escriure, i a vegades, la poesia, com que és més simbòlica que no pas un conte, va bé per explicar coses sense ser tan directa.

Va ser una poesia que no va publicar mai?

Rodoreda va decidir, en algun moment, no publicar la poesia que tenia escrita. “Món d’Ulisses” va sortir a *Agonia de llum* el 2002, i van sortir alguns poemes a les revistes *Els marges*, a primers dels anys 80. A més, si ens situem a París, als anys 50, veiem que era impossible buscar un editor de poesia i, sense tenir un gran nom,

encara era més difícil. Quan es va veure amb cor de publicar-ho, ja a Catalunya, als anys 60 i 70, va veure que la poesia que es feia llavors no era la poesia que havia escrit als anys 40 i 50. Per tant, podria ser vista com una cosa passada de moda, extemporània, i no es va voler arriscar. La Rodoreda ja començava a tenir un nom, i per tant, per què havia de publicar uns versos *juvenils* o no del tot perfectes? En aquell moment ja havia perdut els condicionants que provocaven que escrigués poesia. Tot i això, no els va desdenyar mai i els va conservar sempre.

Al *Mons d’Ulisses* hi ha poemes, però també alguna cançó.

Sí, la majoria són sonets, i al final hi ha alguna cançó perquè s’adona que si fa només sonets pot ser monòton. Però sobretot comença escrivint sonets, que és la gran forma tradicional francesa i també catalana, tot i que a la meitat del segle XX va començar a entrar en crisi. Ella fa sonets. Ho fa amb alexandrins, sis més sis; després ho fa amb decasíl·labs, amb rima, i per tant, són poemes que podríem dir clàssics, tradicionals, però no en el sentit de populars, no en la idea de mossèn Cinto Verdaguer, sinó que entronca directament amb la tradició de Josep Carner i Carles Riba.

Com són aquests poemes?

Són molt diferents perquè ella va provant coses, és molt inquieta. Això ho podem veure també en les seves novel·les i en els contes, no n’hi ha cap d’igual. En cada conte experimentava alguna cosa, ella era molt intel·ligent i quan escrivia volia aprendre i experimentar. I en la poesia fa el mateix. Uns poemes són molt més simbòlics, molt més críptics, s’assemblarien més a la poesia postsimbolista de Riba; uns altres són més descriptius; hi ha uns poemes que són mitològics i per tant que parlen de *L’Odissea*, com el cas d’aquest *Món d’Ulisses*, i hi ha uns poemes en què dona veu a personatges de la literatura i la tradició, personatges de la Bíblia. I això és una de les característiques més típiques de Rodoreda. Fa el que en diem *monòlegs dramàtics*.

Destacaria algun poema?

N’hi ha un que trobo que és magnífic, sobretot per l’època en què va ser escrit, en què parla un fetus des de dins la panxa de la seva mare. Estem parlant de 1946, 47, 48, i això és molt trencador, diferent, però ella ho fa, amb un sonet, que és una forma més o menys clàssica. L’autora està donant vida a un fetus i fa el que en diríem un cant espiritual, parla a Déu, i li diu que si ha de patir gaire, que si de cas no el faci néixer, en el que és en una mena d’apologia de l’avortament. Això és molt fort i molt arriscat.

I aquest interès pel món clàssic d’on li venia?

Hi ha algunes hipòtesis. El 1922, fa 100 anys, James Joyce escriu *Ulisses*, una novel·la que, volent ser el màxim de moderna, s’inspira en el món clàssic. Per tant, els grans clàssics sempre serviran als autors posteriors per dialogar-hi, per aprendre coses o, fins i tot, per validar la seva proposta d’escriptura, per prestigiar-la. Però a més, després de la Segona Guerra Mundial, Carles Riba estava revisant la seva primera traducció de *L’Odissea*. I a més, Ulisses, en el món dels exiliats és vist com un símbol, perquè és el personatge que a causa d’una guerra no pot tornar a la seva pàtria. Però, a més, en aquell moment, en què Europa s’ha destruït completament, amb una crisi de referents, torna el món clàssic, el que cal és poder tornar a les bases d’Europa, de la pròpia civilització. I això és la seguretat que et dona sempre un clàssic.

Rodoreda dona veu a les dones i a la gent de classe baixa, i no tant a la figura d’Ulisses.

Jo crec que el que més interessava a Rodoreda és tornar a explicar aquelles històries des del seu punt de vista. Ella intentava agafar els personatges de la tradició literària i donar-los veu. Ho va fer, per exemple, amb un poema dedicat a Calipso, l’amant abandonada per Ulisses. I ho fa amb un altre poema dedicat a Penèlope. Per tant, ella ja havia començat a donar veu a personatges de la tradició literària, i crec que s’adona que aquí té un filó, que pot continuar escrivint. La història que explica Rodoreda no és la d’Ulisses, la del retorn, crec que la història que vol explicar és la història del món mitològic que viu Ulisses, perquè

“Crec que Mercè Rodoreda és una poeta important de la tradició catalana, i prescindir d’ella són ganes de no voler tenir una herència”

crec que hi troba un reflex molt directe amb el món d’aquell moment, amb les penúries, edificis enderrocats... Ulisses no va poder tornar després de la guerra de Troia, i retrata aquell món postbèl·lic. I Rodoreda està escrivint això després de la Guerra Civil i la Segona Guerra Mundial, a París, en un món absolutament transformat.

I també té el seu sentit en el moment actual.

Rodoreda ens proposa una altra manera de veure les complexitats d’aquest món en el qual no és important el rei que no pot tornar, sinó tothom qui està patint. Llavors, amb aquesta mirada més democràtica a tots els personatges fa que molts d’ells, que no havien tingut veu, surtin i puguin parlar. I si ho volem fer avui dia, és exactament el mateix. Si en un món postbèl·lic, de crisi globalitzada veiem que no són important els estats ni els grans dirigents, sinó la gent que pateix, la mirada de Rodoreda ens serveix per entendre el món d’avui. També és una mirada molt contemporània i moderna, diferent de la que havia tingut sempre de *L’Odissea*. Ella dona veu a les dones que generalment va abandonar Ulisses i també als personatges que mata o a qui els provoca la mort. La història de *L’Odissea* és una història de molta crueltat.

Per tant, no són uns poemes d’amor.

El que passa és que si vas pensant en la vida de la gent, no tot són flors i violes. I el que fa Rodoreda en les seves novel·les, en els contes i en la poesia és explicar una petita alegria, però també allò que et fa més mal i que et queda a dins, que és la insatisfacció. Fixa’t que a part de fer parlar personatges de la classe baixa i dones, també fa parlar morts. És una innovació molt gran. Hi ha poemes que realment són durs, i que parlen d’una visió desenganyada de l’existència. En els fons sí que és una visió una mica amarga, però hem de pensar una cosa: és una exiliada que ha hagut de deixar la seva família, que ha patit una Guerra Civil i una Segona Guerra Mundial, que malviu treballant 14 o 16 hores al dia, i que no pot escriure i no es pot dedicar al que vol. Per tant, suposo que el més lògic és que no faci poemes de màxima alegria. Però curiosament, aquests poemes que parlen de la nostra existència i de les penes que tenim són una manera d’entendre la complexitat humana. Són poemes que ajuden a pensar, mentre t’estan explicant una història.

Com ho ha estructura tot plegat?

Jo el que he volgut és agafar tots els materials que crec que poden estar relacionats amb aquest projecte, amb aquest moment d’escriptura, i intentar explicar-los i parlar de com va començar a escriure, per què es va interessar per *L’Odissea*, per què va fixar-se en

uns personatges més que en uns altres, i com ho va anar modificant, és a dir, com va anar creixent poèticament. El que he intentat fer és unir els poemes per cicles de composició i anar-los explicant. Al llibre hi ha el comentari dels poemes, els poemes perquè el lector pugui llegir allò que estic comentant, i llavors hi aporto els passatges de *L’Odissea* que penso que poden lligar amb els sonets que ella fa. I poemes que poden haver influït en ella. I faig una hipòtesi de l’estructura del llibre.

I també hi ha poemes inèdits, no?

Sí, mirant els poemes, m’adono que n’hi ha d’inèdits. Alguns són versions de poemes que ja hi són, però que estan molt canviats, i també hi ha algun poema que no ha estat associat a *Món d’Ulisses*, o que l’editor va desestimar volgudament. Jo crec que es poden llegir i vincular amb aquests processos d’escriptura. Aportar un poema nou ajuda a posar vincle entre dos moments d’escriptura.

Per tant, l’aportació d’aquest llibre, 20 anys després d’*Agonia de llum*, és major?

Jo crec que *L’Odissea de Mercè Rodoreda* és un complement. La gràcia és que aquest ja és autònom, perquè aquí hi ha tots els poemes. És a dir, qui vulgui conèixer tot *Món d’Ulisses* pot trobar-lo aquí. En l’altre llibre sobre Rodoreda jo no citava els poemes, sinó que citava alguns versos pensant que feia poc que s’havia publicat *Agonia de llum*, on hi havia tots els seus poemes. Però és que aquest llibre s’ha passat més de 10 anys exhaurit. Per tant, ara tenia clar que havia de posar els poemes. Els poemes de Rodoreda no tenen gaire bibliografia, però els que en tenen més són aquests, perquè està considerat el millor llibre de la Rodoreda, segons els especialistes.

I vostè també ho considera?

Sí, sens dubte. És el millor llibre de poesia de la Rodoreda. Com a poema, com a ambició de projecte, com a versatilitat en el projecte, com a ganes d’aprendre i experimentar. Aquí hi ha alguns dels seus millors poemes. Crec que Rodoreda és una poeta important en la nostra tradició, una tradició catalana que sempre ha estat tan pobra per les seves circumstàncies històriques, polítiques i lingüístiques. Prescindir d’una poeta tan important com ella són ganes de no tenir una herència.

Comenta en el llibre que tenia tanta obra com Clementina Arderiu o Rosa Leveroni. Però tothom pensa en Rodoreda com a narradora.

El que passa és que Rodoreda és una narradora de primera divisió. Per tant, la imatge de la narradora ha empetitit la Rodoreda poeta. El que ha passat també és que descobrim la Rodoreda poeta el 2002. Jo no diré pas que Rodoreda sigui tan important com Carner, que no ho és, ni com Gabriel Ferrater, perquè tant l’un com l’altre van transformar la poesia. Rodoreda fa una poesia valuosa en un moment determinat, i han de passar 70 anys fins que hi hagi una edició més o menys àmplia de la seva poesia. Encara faltaria, per exemple, l’edició crítica de la seva poesia. Per tant, crec que val la pena, igual que val la pensa estudiar la poesia de Leveroni, d’Arderiu o fins i tot de Pesarrodona. Passa que a vegades tenim una mica d’autoodi als catalans. Sembla que allò que ve de fora és millor. Si fem això, malament, perquè si esperes que els altres, els veïns, et deixin herències, no ho faran. Les herències les has d’assumir tu com a pròpies.

Creu que amb aquest llibre contribueix a posar en valor la poesia de Rodoreda?

M’agradaria pensar que sí, però no vull ser gens presumptuós. És un exercici de lectura. Aquest llibre pot interessar a qui li agradi llegir poesia, a qui vulgui conèixer la poesia de Rodoreda... Crec que puc demostrar que era una persona molt intel·ligent i ambiciosa a l’hora d’escriure, sempre fent coses diferents. Si a algú l’interessa el món de la Rodoreda, també com a narradora, aquí ja es comença a forjar. És la Rodoreda en tota la seva salsa. No espero que a partir d’aquí Rodoreda sigui molt més important. Ja ho és. Senzillament vinc a explicar que això és interessant, i que mentre ens dediquem a estudiar l’*Ulisses* de Joyce, per què no podem estudiar *L’Odissea* de la Mercè Rodoreda? Per què no?

OPINIÓ

Carles Duarte

Enigmes de la Bíblia

Lluís Busquets ens ha sorprès enguany amb una obra colossal en tres volums, *Enigmes de la Bíblia i Cultura Contemporània*, on, servint-se de mapes, cronologies, quadres comparatius i un extens repertori de referències científiques i artístiques, ens ofereix un comentari exigent i ambiciós dels llibres que integren la Bíblia. Ho fa amb el suport de l'exquisit treball editorial de Ramon Balasch, l'acompanyament artístic de Sergi Barnils i els pròlegs de tres dones d'una autoritat indiscutible, l'hebraïsta Eulàlia Vernet i les monges M. Victòria Molins i Lucía Caram.

Busquets hi fa una lectura crítica de les diverses peces del mosaic bíblic examinant-les des d'una perspectiva religiosa, però també històrica, política o geogràfica. Hi veiem, per exemple, una revisió de les figures de David i Salomó o un qüestionament del període de redacció dels textos bíblics relatius a la creació i als primers patriarques, que Busquets associa amb l'exili babilònic i la necessitat de construir un relat que fonamentés un ressorgiment de la nació jueva.

Ens trobem davant d'una apassionant aproximació a la Bíblia, que Busquets situa en el marc d'altres antigues religions i tradicions espirituals (l'hinduisme, l'Islam...). La lectura dels volums ens permet comprendre millor la complexa naturalesa de la Bíblia i el seu procés de formació peça a peça, on es combinen els textos més sapiencials, com l'Eclesiastès, o lírics, com el Càntic dels Càntics, amb les narracions més historicistes, com Macabeus, o els documents orien-

Lluís Busquets fa una lectura crítica de les diverses peces del mosaic bíblic en una obra colossal en tres volums

tats a definir normes de conducta, com el Levític. Són interessants les pàgines que Busquets destina a presentar-nos els textos profètics i hi comprenem la clara connexió amb els fets històrics i els conflictes en què tant Israel (Samaria), al nord, com Judà (Jerusalem), al sud, es veuran implicats amb Assíria, Babilònia, Egipte..., que comportaran successives deportacions massives de jueus que els profetes havien anunciat, que experimentaran ells mateixos i sobre les quals aportaran el seu testimoni i la seva lliçó.

Són il·lustratius de la qualitat que caracteritza aquests volums els annexos que els complementen, com el que posa en relació fragments dels evangelis segons sant Marc i sant Mateu amb textos profètics de l'Antic Testament o els que Busquets destina a presentar-nos antecedents mesopotàmics o egipcis de Llibre del Job o el Cohèlet. Busquets s'endinsa en el Nou Testament amb una introducció força completa a la figura decisiva de sant Pau i a la seva gran contribució a l'expansió del cristianisme. Després s'atura en l'anàlisi comparativa dels quatre evangelis canònics i els Fets dels Apòstols, en l'examen dels vincles entre els diversos textos i el seu procés de formació. Hi constatem la voluntat dins el Nou Testament de relligar Jesús amb l'Antic Testament, a fi de facilitar l'adhesió del poble jueu al missatge del Messies de Natzaret. Una obra, doncs, d'un interès excepcional.

DE REÜLL

Fuster, perillós?

Llorenç Capdevila

A finals dels anys 80 (no penso afegir allò tan absurd de "del segle passat", perquè tothom sap a quina dècada em refereixo), Joan Fuster era un veritable referent entre els joves catalanistes i independentistes i, molt especialment, entre els que creïem en els Països Catalans com a unitat històrica, lingüística i, per què no?, política. Segurament ja ho era des de feia uns quants anys, però parlo del meu record, de quan jo era un jove estudiant del que acabaria sent la UdL. El seu lideratge intel·lectual era indiscutible. Llegíem cada setmana *El Temps*, on Fuster era una constant figura de referència; si viatjàvem a València ens arribàvem a Sueca, encara que fos tan sols per veure la casa on vivia; i compràvem els seus llibres o els buscàvem a les biblioteques. I aleshores descobríem que Fuster tenia una obra immensa, eclèctica, brillant... Sabíem que havia escrit un influent assaig fundacional des del punt de vista històric i polític (*Nosaltres, els valencians*), però resultava que era també l'autor d'alguns excel-

lents poemaris (*Set llibres de versos*) i de llibres imprescindibles de crítica i anàlisi literaris (*Literatura catalana contemporània*), d'història de l'art (*El descrèdit de la realitat*), d'aforismes (*Judicis finals*), de dietaris (*Causar-se d'esperar*), d'història (*Heretgies, revoltes i sermons*) o d'assaig pur (*Diccionari per a ociosos*).

Al costat d'Eugeni d'Ors (defenestrat

Ha deixat de ser un pensador de referència per a les noves fornades de polítics i intel·lectuals

i voluntàriament trasplantat a Madrid després del primer quart del segle) i de Josep Pla (que reconeixia en el de Sueca "un element normal de la totalitat de la nostra àrea lingüística"), Fuster és un dels tres grans assagistes de la literatura catalana i, justament, tot i que inicialment hi pasturava a prop, va evolucionar

fins a situar-se a les antípodes ideològiques dels altres dos. A causa de les seves idees, i de la influència que van tenir en la construcció de la identitat valenciana, l'any 78 casa seva va patir un atemptat amb explosius. El consideraven perillós. Era un intel·lectual influent, que defensava i teoritzava des de València sobre la pancatalanitat, i el seu discurs era seguit, acceptat i, fins i tot, venerat en els diferents territoris de parla catalana.

Va néixer el 1922 i, per tant, enguany se'n celebra el centenari i se li fan tot d'actes de reconeixement i homenatge. Em temo, però, que la seva influència ha minvat molt. Massa. Ha deixat de ser un pensador de referència per a les noves fornades de polítics, intel·lectuals, periodistes, filòlegs o historiadors, i és segurament per això que avui difícilment sentim parlar de Països Catalans a cap polític, intel·lectual, periodista, filòleg o historiador. Ni a València, ni a Catalunya, ni a Mallorca.

Em temo, doncs, que ja han degut deixar de considerar-lo perillós.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

En defensa de l'impost de patrimoni

Una vegada més el Partit Popular cau en la demagògia i es presenta com el defensor d'abaixar impostos. A banda que abaixar impostos en un país on la pressió fiscal està per sota la mitjana de la Unió Europea no resulta gaire lògic, ja que es debilita la possibilitat de finançar uns bons serveis públics, ja resulta alliconador que només es baixin o es facin desaparèixer només aquells que afecten els rics. Primer va ser la Comunidad de Madrid on Díaz Ayuso per tal de presentar-se com el símbol del llibertarisme fiscal que va fer derogar els impostos de Successions i de Patrimoni, amb la pretensió de que empreses i grans fortunes s'ubiquessin en aquesta mena de paradís fiscal a la espanyola. I, certament, alguns ho han fet, encara que solen presumir de ser més catalans que la verge de Montserrat. Ara la subhasta tributària continua amb Andalusia, on el seu president no només presumeix de fer de la seva comunitat un pseudoparadís fiscal, sinó que branda l'argument de voler atraure diners i empreses catalanes de manera oberta i explícita. Establir una competència territorial a base d'abaixar impostos és una irresponsabilitat, es miri per on es miri. Si sovint s'argumenta, de manera ben lògica, que cal una harmonització fiscal dins la Unió Europea per tal d'evitar dinàmiques de subhasta i de refugis fiscals que debiliten tots els països, desharmonitzar la tributació dins d'un dels estats resulta una immensa marxa enrere. L'estratègia política és clara: crear conflictes entre

comunitats i generar un cert caos tributari, un joc de *trilers*, per beneficiar els de sempre. Les necessitats de recursos públics els sembla un tema secundari.

Seria bo de recordar algunes coses bàsiques. La primera, que els estats per prestar els serveis públics imprescindibles i fer front a les seves obligacions requereixen ingressos suficients i, això, està acceptat de manera general que la millor manera de fer-ho és a través d'un sistema impositiu que sigui just, universal i proporcional als ingressos i

Establir una competència territorial a força d'abaixar impostos, com fa el PP a Madrid i Andalusia, és una irresponsabilitat

la riquesa de cadascú, és a dir, amb progressivitat. Això es possible, especialment amb els impostos directes, on la contribució es fa segons la renda, i no amb els indirectes (IVA), ja que aquests graven tothom per igual més enllà d'ingressos i riquesa. Però un segon aspecte rellevant és la funció de limitar a través del sistema impositiu la dinàmica al creixement de la desigualtat econòmica. No es tracta de fer "igualitarisme" a través d'aquest mecanisme sinó, tal com

ja indicava Keynes fa gairebé cents anys, de posar límits a una desigualtat que acaba per resultar tòxica tant pel funcionament de la mateixa economia com per a la cohesió de la mateixa societat. És en aquest punt, que l'impost de patrimoni resulta especialment important. Més enllà que l'ingrés net que significa no és gens menyspreable –més de 500 milions anuals en el cas de Catalunya–, té un caràcter simbòlic, col·labora a reforçar la idea que aquells que més han obtingut en retornen una petita part a la societat. Justament per això, aquest impost no grava els patrimonis familiars fets a cop d'estalvis i molts esforços, sinó només a aquells que tenen béns nets superiors a 700.000 euros. Això afecta, només, l'1% de la població. Un impost que, com sempre que cal pagar fa mandra, però que és just en termes d'equitat. La seva supressió a Andalusia significa que deixen de contribuir les 19.000 persones més acomodades, amb un patrimoni mitjà de 2,7 milions d'euros i una contribució també mitjana d'uns 5.000 euros anuals. La comunitat deixarà d'ingressar uns 100 milions d'euros i els més rics ho seran una mica més. Tota una frivolitat quan Andalusia resulta perceptor net dels fons de solidaritat en el finançament autonòmic. Més preocupant, però, la guerra que s'obre i el missatge que s'envia a la societat. Diran, com diu sempre la drete, que "els impostos el millor lloc on poden ser és a la butxaca dels contribuents". Volen dir, a la butxaca dels de sempre.

Ares Escribà Cruells

TRES VOLTES REBEL

Qui la plora?

Una nena de 7 anys, de negre de dalt a baix, plora al funeral per Elisabet II. Es tapa la cara a l'ombra del barret estil canotier que li han encasquetat sobre els cabells rossos. Potser s'ha enrabiada o, simplement, està cansada, que no m'estranyaria i motius no li'n falten. O tal vegada, a la foto que ha fet la volta al món, no hi ha res més que una criatura que enyorarà la besàvia. Als de sang vermella no ens hauria de sobtar. És el que succeeix quan les emocions omplen un cos i, buscant la sortida, sobreixen pels ulls. Quan el que corre per les venes és blau, figura que cal canalitzar-les d'una altra manera o procurar no tenir-ne. És per això que el que hauria de ser una imatge lògica en un adeu es converteix en excepcional. L'abadia de Westminster s'ha vestit de dol per acollir centenars de persones ensinistrades per ocultar sentiments. Que hagi transcendit, només

la petita Charlotte de Gal·les i Meghan Markle, la jove díscola de la família reial, han mostrat pena en forma de llàgrimes. I, en el cas d'aquesta darrera, les llengües viperines ja s'han encarregat de recordar que és –o era– actriu. Plorar fa de plebeu. Diuen, de fet, que la difun-

Costa entendre l'embús de la noblesa rànica que s'entesta a mantenir-se dalt d'un pedestal inútil

ta reina d'Anglaterra només va fer-ho un cop: l'any 1997, al comiat del vaixell Britannia que havia de ser desballestat. Mesos abans, guardava silenci durant dies mentre el seu poble es planyia pel tràgic final de Lady Di. Passada una set-

mana i cedint a la pressió popular, va comparèixer públicament. Tampoc queda clar que Elisabet II fos capaç de trencar la seva fèrria contenció per la catàstrofe d'Aberfan del 1966. Hi van morir 144 veïns, la majoria nens, i la monarca no va acostar-s'hi fins a vuit jornades després del desastre. Segurament, doncs, aquest dol sense llàgrimes s'adiu amb la vida de la protagonista. Però no em diguin que no és trist haver de preguntar-se qui plora aquesta mort. Qui lamenta profundament la pèrdua? Als qui no podem evitar exterioritzar el que ens passa per dins ens costa entendre l'embús de la noblesa rànica que s'entesta a mantenir-se dalt d'un pedestal inútil i llunyà. Tan inapropiat com el seu paper en una societat moderna i madura que vol decidir. Tan improcedent com les rialles d'un emèrit que es fot del mort i de qui el vetlla. Literalment.

LLIBRES

CRÍTICA LITERÀRIA

Teresa Duran Armengol

Criatures fantàstiques

Com aclareix l'editor, aquest volum és una edició revisada del llibre *Llegendes valencianes. Criatures mítiques de la tradició oral*, editat brillantment el 2007 i publicat ara en format de llibre de butxaca dins la col·lecció 'Els Nostres Autors', amb els dibuixos de Santana que van servir de base per a les magnífiques il·lustracions a tot color d'aleshores.

Val la pena haver-ho fet. Perquè des del brillant pròleg del sempre savi Joan Francesc Mira fins a la ben seleccionada bibliografia que fa d'apèndix, aquesta és una obra admirablement ben escrita, amb el to just per aproximar la quasi vintena de criatures mitològiques de la tradició oral al lector d'avui, sigui adult o jove adolescent.

Reconeixem que no és tasca fàcil encarar-se als fets i retrats descriptius d'uns éssers que poques persones han conegut personalment, ni pel que fa a la prosa que ens els presenta, ni pel que fa als esbossos al grafit que els han de donar forma. Però és un llibre ben equilibrat, que es llegeix amb delectança, que inspira remembrances, que sap mantenir l'enjòlit del si és no és amb bon pols

i mà ferma, mitjançant una prosa ben escandida i una riquesa lèxica admirables. Com deia l'historiador Salusti al segle I aC, "aquests éssers mai han existit, així i tot, sempre han sigut aquí".

Només cal desitjar que en aquesta edició, més senzilla i assequible que l'anterior, siguin molts els lectors que s'hi embadaleixin, i que trobi un bon lloc a les prestatgeries de les biblioteques públiques, escolars o privades.

Amén.

TOTS ELS NOMS DE LA POR

Autor: Víctor Labrado

Il·lustrador: Francesc Santana

Editorial: Bromera

Any d'edició: 2021

Nombre de pàgines: 176

Teresa Costa-Gramunt

En l'estela de l'Any Riquer

A desgrat del revés sofert per la pandèmia de la covid-19, que va capgirar les nostres vides i va suspendre per tant de temps les activitats culturals presencials, l'Any Alexandre de Riquer, que commemorava el centenari de la seva mort, va tenir un bon recorregut que s'ha estès en actes diversos durant l'any 2021 i fins ara, el 2022.

Una de les activitats que va tenir especial rellevància atès l'alt nivell de les intervencions, va ser la taula rodona que el dia 28 d'octubre de 2020 va tenir lloc a la Biblioteca de Catalunya amb el títol: "El simbolisme artúric en el Poema del Bosc, d'Alexandre de Riquer". En aquesta Taula rodona hi van intervenir qui signa aquest article i comissària de l'Any Alexandre de Riquer, la professora María Carreira López, i l'escriptor Emili Gil, que a més de la seva ponència va posar veu també al treball de la bibliotecària Montserrat Prat Serra, que aquell dia no va poder assistir a l'acte.

Aquestes ponències han estat recollides al llibre *El simbolisme artúric en el Poema del Bosc, d'Alexandre de Riquer*, una creació realitzada de manera artesanal i exquisida, obra de Produccions Impossibles i publicada aquest abril de 2022. El volum, de bella compaginació i delicada factura, en les pàgines finals inclou una selecció d'imatges de la col·lecció de plats ceràmics d'Eulàlia Sayrach i Muñoz de Morales, obres inspirades en la iconografia botànica i floral d'Alexandre de Riquer.

Eulàlia Sayrach ha titulat el seu treball artístic *Alexandre de Riquer sempre tindrà un plat a taula*.

El llibre il·lustrat amb les seves ceràmiques va ser presentat el passat dia 30 d'abril de 2022 a la plaça Major de la Sènia (Montsià), coincidint amb l'estada d'Eulàlia Sayrach i Muñoz de Morales com a artista invitada i resident a la Casa de l'Artista en Terres de Cruïlla. Un esdeveniment que dos anys després de la commemoració de l'Any Alexandre de Riquer celebra i situa de nou el gran artista modernista a l'aparador de l'actualitat cultural. El simbolisme artúric en el Poema del Bosc, d'Alexandre de Riquer, ha tingut una segona presentació en el marc de l'exposició de les ceràmiques d'Eulàlia Sayrach dedicades a Alexandre de Riquer. La mostra es va poder veure els dies 1 i 2 de setembre, amb visita guiada per l'artista, a la seu de l'Associació de Ceramistes de Catalunya.

EL SIMBOLISME ARTÚRIC EN EL POEMA DEL BOSC, D'ALEXANDRE DE RIQUER

Autors textos: María Carreira, Teresa Costa-Gramunt, Emili Gil i Montserrat Prat Serra

Autora ceràmiques: Eulàlia Sayrach i Muñoz de Morales

Editorial: Produccions impossibles

Lloc i any d'edició: Barcelona, abril de 2022

Nombre de pàgines: 128

NOVETATS EDITORIALS

‘El dit de Déu’
Raquel Ricart
Ed. Proa

Per desgràcia, els Països Catalans no sempre funcionen com un mercat únic en el món literari. I no som prou conscients, al Principat, de la vàlua d’una escriptora com Raquel Ricart, de Bétera. Aquí explica la història d’amistat de tres dones: una escriptora alcohòlica, la dona més gran que li fa les feines i una veu narrativa que és de la pròpia autora.

‘Un cor de neu’
Anna Manso
La Magrana

“La Sara el mira desorientada [...] La neu sembla que s’ha aturat i el llop es posa en marxa”. La Sara és escriptora, viu força aïllada al Berguedà. I el llop, se’l troba un dia d’hivern a la muntanya. Sembla que s’entenguin des del primer moment. Ella fa 20 anys que no es parla amb el seu fill, i li dol. L’encontre amb l’animal li canviarà la vida.

‘Un altre tròpic’
Joaquim Carbó
Pagès Ed.

Joaquim Carbó va escriure la narració *Un altre tròpic* quan Henry Miller triomfava amb els seus famosos (i polèmics) tròpics de Càncer i de Capricorn. Aquesta narració queda recollida ara i dona títol a un volum on se n’apleguen d’altres, algunes d’inèdites i algunes que havien sortit en publicacions esparses. Just quan l’autor ha fet 90 anys.

‘Aquell octubre’
Quim Forn / Magda Gregori
Grup Enciclopèdia

Amb motiu dels cinc anys del referèndum de l’1 d’Octubre, un dels protagonistes polítics del moment i una periodista miren enrere per fer-ne una interpretació. Però no és la seva. Ells vehiculen el testimoni de dues-centes persones de tot Catalunya amb qui s’ha parlat i que hi aporten la seva pròpia vivència. També alguns que van votar no.

‘Dormir sense por’
Laura Pazos
Estrella Polar

A partir dels dos anys és quan els infants comencen a desenvolupar pors nocturnes, que els alteren el son, tan important en aquesta etapa. Laura Pazos, especialista en son infantil i cara visible de la comunitat Sleepykids d’Instagram, dona alguns consells per evitar-les. Bé, ho fa ella per boca de la Nina i la senyora Por. Un monstre... adorable.

GEOGRAFIA LITERÀRIA

Llorenç Soldevila

Plaça Gabriel Miró

“ Aquella tardor, les mareas, que sempre havien estat suaus, començaren a pujar més del que era habitual; les ones arribaven ja al peu de la torrassa de l’Esperó, vora el portal Nou, i seguien pujant encara. Els astrònoms havien anunciat canvis imprevistos. A la nit, la lluna tenia un color daurat i la seua dimensió era inusual, molt gran, com una gran safata de llautó.

L’aigua botà el dic del port i arriba fins a l’antiga plaça de les Barques i fins a les portes de la presó de la casa del Rei, tot creant els consegüents problemes per a la vida ciutadana.

Els governants ordenaren que tot el runam procedent dels enderrocs de cases que es feien a la ciutat s’abocaren al llarg del moll de la costa per a elevar la cota del dic. Tanmateix, aquesta mesura no fou suficient per tal d’aconseguir aturar el moviment de l’aigua.

Els habitants dels carrers de Baix, del Postiguet i de l’Escorxador van veure espantats que, en la plenamar, l’aigua envaïa les calçades i molts d’ells començaren a traslladar-se amb el seu moblatge, estris, eines i atuells a les zones més altes de la Vila, per Sant Nicolau i el barri del Carme.

Les barques podien passar ja amb facilitat pel portal de la Mar, per enfront de la Duana, per entre les torres de Sant Sebastià i de la Mare de Déu de Montserrat i entraven dins la ciutat fins als magatzems del carrer dels Boters.

Per tal de pujar el seu nivell, hom va terraplenar el sòl de terra de les plantes baixes. En el vestíbul d’algunes cases s’improvisaren petits embarcadors amb escales que baixaven fins l’aigua. Els fonaments d’alguns edificis es van consentir i originaren la ruïna de tot l’immoble i greus danys en els edificis veïns.

Un mati, un gran cetaci va aparèixer en l’horitzó i el pànic es va estendre per tots els barris de la ciutat. ”

Gaspar Jaén

AUTOR

Gaspar Jaén
(1952)

OBRA

‘Palau d’hivern’
Tres i Quatre, 1988

INDRET

Plaça de Gabriel Miró

MUNICIPI

Alacant

COMARCA

L’Alacantí

La plaça de Gabriel Miró d’Alacant és coneguda popularment com la de Correus per acollir en un dels seus laterals l’edifici oficial d’aquest servei. També, antigament era coneguda com la plaça de les Barques perquè fins a aquest punt arribaven les embarcacions del port. A banda del monument dedicat a Gabriel Miró i la font de l’Aiguadera, obra de Vicent Bañuls, de 1918, hi destaquen diversos ficus centenaris. Hi podem llegir un fragment de l’obra col·lectiva *Un palau d’hivern*, en aquest cas de Gaspar Jaén. Hi parla, justament, d’aquesta època de l’any, i d’unes mareas de principis de tardor.

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

243

LÈXIC

Fira del porc i la cervesa: els embotits (I)

La carn de porc és una de les més conegudes a la comarca d'Osona, consumida en forma d'embotit com a mínim des de l'època romana. Tenint en compte que a Manlleu els dies 30 de setembre, 1 i 2 d'octubre es farà la 30a edició de la Fira del porc i la cervesa, hem cregut convenient dedicar cinc Ets i uts als diferents tipus d'embotits i cerveses.

Com és sabut, un embotit és una peça de carn, generalment de porc, picada, condimentada i introduïda (embotida) dins tripes netes. La carn pot ser de diferents parts, des de carn magra fins a fetge, llengua o sang. A més de la carn, també s'hi poden embotir altres aliments com ous, farina, pebre i olives, entre d'altres.

Fet i fet, es poden dividir en tres grans grups:

- 1) **Els embotits curats** (són els que es deixen assecar i es mengen crus);

- 2) **Els embotits cuits** (es couen prèviament, bullits o fregits);

- 3) **Els embotits crus o frescos** (es venen crus i s'han de coure abans de consumir-los).

D'embotits curats hi ha la famosa llonganissa, que sol tenir un diàmetre d'entre 4 i 9 cm i una longitud d'entre 50 i 90 cm. El temps de curació és d'uns dos mesos. També tenim la llonganissa culana (també dita *culara), més llarga i gruixuda, ja que es fa amb el budell culà. Altres embotits curats són el fuet, més curt i prim que la llonganissa, la somaia, que és una botifarra crua deixada a mig assecar, i la secallona, embotit semblant al fuet, però més allargat i més prim.

No us ho perdeu, la setmana que ve en veurem més!

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

ELS MILLORS MINUTS DE LA NOSTRA VIDA

Jordi Remolins

La bunquerització via FM de l'àngelus

Els meus primers records radiofònics provenen d'un aparell gris que els meus tiets tenien al costat del televisor, i que només sintonitzava emissores d'ona mitjana. La meua memòria m'enganya perquè em situa alguns divendres a l'hora de dinar escoltant com RNE emetia *La hora del àngelus*, quan en realitat sortíem d'escola a la 1, i aquesta oració era al migdia. Però bé, només volia dir que aquella ràdio dels anys setanta era lleugerament diferent de l'actual. De la d'ara, amb tantes opcions per triar, però que sovint semblen ideades

per alimentar la neurona que gestiona la decepció, una de les més notables em sembla *El búnquer*, que aquesta temporada –per tercera consecutiva– emet Catalunya Ràdio els dies laborables al vespre.

Alguns dels meus millors records actuals em remetien als sopars que alguns dijous fem amb uns torellonencs que havien estat vinculats a *El forat-fanzine*. En algun d'aquests àpats algú va expressar fa uns anys l'animadversió envers en Peyu, l'humorista que precisament és guionista i copresentador d'*El búnquer* juntament amb el grandíssim

Jair Domínguez i Neus Rossell. En l'últim sopar –de la colla, no pas el del Nou Testament– l'opinió era molt més favorable al Peyu, però, en canvi, s'aferriava contra en Jair. Bé, tots tenim la nostra creu, tanmateix a la meua no hi ha ni ombra d'un comunicador (en Domínguez) que m'ha fet passar les millors estones escoltant la ràdio de les últimes dècades. Vaja, que si em fan triar entre la gràcia que em fan els acudits del Joaquín del Betis i el presumpte humor de Los Morancos, o bé amb els acudits de l'Eugenio o sèries del talent de *Pop ràpid* i *Arròs covat*, crec que la diatriba és un insult a l'encefalograma de l'enquestat. Que sí, hòsties, que m'agrada el sentit de l'humor català.

La fórmula d'*El búnquer* –que s'enregistra a Osona i per això té sovint tant públic de la comarca– se sustenta en una biografia d'un psicòpata o famós més o menys conegut, que dona lloc a opinions visceralment i políticament incorrectes. Aquest inici és l'epicentre d'un programa que s'amplia amb una segona part on l'empatia de la Rossell, les anècdotes dels oients i els comentaris sardònics de tots plegats converteixen una conversa de bar en la millor producció radiofònica catalana del moment. I m'agrada tantíssim que me l'escolto moltes vegades en *podcast* perquè normalment no hi soc a l'hora de començar. Però tot i això, si em deixessin triar, tornaria enrere per poder sentir l'àngelus amb els enyorats tiets, i poder esperar-me quatre dècades perquè els planetes s'alineessin i entrar –si l'audiència ho volgués– al búnquer.

Dilluns 31 d'agost de 2020
 Catalunya Ràdio emet la primera edició d'*'El búnquer'*

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jaume Espuny

VAN MORRISON
'Astral Weeks'

Warner Bros, 1968

Astral Weeks és el segon disc en solitari de Van Morrison, gravat dos anys després d'abandonar el grup Them, i des de sempre se l'ha considerat com un dels millors àlbums de la història del pop rock. El que fa gràcia és que no és un àlbum de rock, sinó més aviat una barreja encantadora de blues, jazz i folk celta. Els músics que l'acompanyen, la majoria provinents del jazz, excel·lents. Ell toca la guitarra acústica i canta amb la seva inconfusible veu *bluesera*. El productor, Lewis Merenstein, hi va afegir més tard una petita orquestra de cambra, cosa que va disgustar molt el cantant i compositor. Però ja estava fet. El disc és tranquil, i Morrison ens explica històries de la gent normal i corrent de la seva ciutat, Belfast, a Irlanda del Nord. Són nou cançons i algunes superen els set minuts. Les que tenen més prestigi són "Sweet Thing", "Cyprus Avenue" i "The Way Young Lovers

Do", però les meves preferides són "Madame George" i, sobretot, "Ballerina". Aquí, Morrison només tenia 23 anys i ja era capaç de firmar un disc com aquest. Des de llavors ha gravat una cinquantena de discos més, l'últim publicat el maig d'aquest any. Un fet a destacar és que Morrison és el cantant de la seva generació –té 77 anys– que ha conservat més bé la veu. Per a ell no passen els anys. Sona igual que quan cantava l'immortal "Gloria", una de les cançons més versionada de la història.

EL TEST

Josep Maria Mas

Primer instrument que vas tocar? El piano. **Primer grup del qual vas formar part.** La coral de nois del Seminari Conciliar de Vic. **Primer concert en directe.** Amb el duo de guitarres que tenia amb l'amic Pere Tió al teatre-cinema de La Pista dels Hostalets de Balenyà. **Primer disc que et vas comprar?** Un *single* amb *La marxa hongaresa* de Berlioz i el *Vals de les flors* de Txaikovsky. **Quants discos tens?** 300. **Salva'n tres.** *La meua pàtria*, de Bedrich Smetana; *Belshazzard's Feast*, de William Walton, i *La Creació*, de Joseph Haydn. **Grups (i músics) de capçalera.** Shania Twain, Queen, Creedence Clearwater Revival, Beatles, Monteverdi Choir... **Un concert (com a públic) per recordar.** El del 120è aniversari de l'Orfeó Vigatà.

NOTES

El 2021 es van editar més discos però menys en català

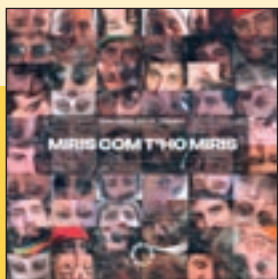
Després del sotrac de la pandèmia la indústria musical catalana, tímidament, es comença a recuperar. Almenys això és el que s'extreu de les dades de l'Anuari de la Música 2022, publicat fa uns dies. Si posem el focus en la indústria discogràfica, per exemple, es constata que s'ha aproximat a les xifres precovid amb un augment del 13 per cent de la facturació el 2021 i un global de 12,5 milions de facturació. Tant la venda de discos físics, que ha crescut un 8 per cent, com les vendes digitals, que creixen el 14 per cent, han registrat increments notables. Això sí, cal tenir en compte que les vendes de segells catalans són només el 3,4 per cent dels ingressos del sector discogràfic estatal, que gairebé monopolitzen les multinacionals Universal, Warner i Sony. I ja que parlem de discos, durant el 2021 a Catalunya el negoci físic representava un 19,1 per cent mentre que el digital un 80,9 per cent. El percentatge és gairebé calcat al de 2020. Pel que fa a la comparació amb el 2019, l'últim any net de pandèmia,

la caiguda del volum de negoci és de *només* el 3 per cent. Si ens cenyim a la llengua, la producció de música en català i instrumental va baixar i va passar dels 1.160 treballs editats el 2020 als 1.084 del 2021. L'artista català més escoltat a Spotify és Bad Gyal (amb 136 milions de reproduccions de *Warm Up*). Segueixen Nil Moliner (87 milions), Txarango (43 milions), Arnau Griso (36 milions), Oques Grasses (32 milions) i Zoo (20 milions).

NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

DAN PERALBO &
EL COMBOI 'Miris
com t'ho miris'

Sí, ja sé que en aquest forat *atracuem* LP i no EP. Però és que "Miris com t'ho miris" té sis temes (avui hi ha grups que amb set ja diuen que fan un *long play*) i són tan bons, genials i visceralment que n'havíem de parlar. I més després del seu triomf en directe al MMVV. Peralbo i companyia tenen ara mateix un dels directes més descarats, rockers i ben parits de l'escena catalana i, amb l'empenta d'haver guanyat el Sona9, ja s'estan fent un nom per mig Catalunya. Seguiu-los! I per l'any que ve sí que anunciem nou LP. Es titularà *Fil per randa*.

CARLOTA
FLÂNEUR
'Uncertainty'

Fa un parell d'anys que Carlota Flâneur es va donar a conèixer amb *Brains*, un EP de pop tendre que prometia (i molt). I la confirmació que aquell primer tastet no era anecdòtic arriba amb *Uncertainty*, un primer disc amb 10 peces de pop alegre i dolç. El disc s'obre amb "The Rush", una cançó hipnòtica que camina com un tema d'Els Pets, i segueix amb les rodones "Lungs" i "Alive at the same time". L'última és "King", només amb veu i guitarres. I és que sovint, no cal res més. El productor (i instrumentista) del disc ha estat Ferran Palau.

FILLS DEL SR.
PRESIDENT
'Llegendes
d'Ultramort'

Incorrecció política i esparracades divertides. Aquests són els trets principals de les lletres de les deu cançons que el grup de blues-rock barceloní Fills del Sr. President han publicat recentment. El disc s'obre amb "En Joaquim s'ha mor" i es tanca amb "Mama vull ser polític". Totes, un fart de riure. I el més curiós és que les peces s'embolcallen de blues-pop clàssic amb alguna pinzellada d'elements nostrats (havanera, sardana...). Ni que sigui perquè són únics i originals, doncs, val la pena parar-hi l'orella. A més, passarem una bona estona.

JARDINERIA

AMIC

Plantes que ajuden que la teva llar es mantingui fresca

Les plantes donen un toc únic a la llar i són la base de frescor i aroma

Estar a casa és un plaer quan l'habitatge s'ajusta a les teves necessitats de descans i relaxació. I les plantes hi juguen un paper fonamental. Si busques refrescar-te, i encara que són diversos els elements tecnològics que utilitzen moltes persones per aconseguir aquesta gesta, hi ha algunes plantes que poden ajudar-te a mantenir la teva llar fresca i agradable.

■ Falguera de Boston

Aquesta planta és bastant popular, ja que funciona com un purificador natural, segons les explicacions de molts experts en botànica.

■ Ficus

Està científicament comprovat que aquesta planta redueix la temperatura dels ambients en els quals es troba. És perfecta si busques reduir la calor en la teva llar.

■ Llaç d'amor

A més de ser una excel·lent opció per mantenir la teva casa fresca, és una planta molt fàcil de cuidar, ja que és bastant resistent.

■ Àloe vera

És una de les plantes més conegudes per tothom, pel fet que pot refredar l'ambient on es trobi. A més, és ben sabut que aquesta planta posseeix nombroses virtuts curatives.

Totes aquestes plantes, a més de mantenir fresc l'ambient, serveixen com a decoració. El millor d'optar per alguna d'aquestes plantes és que no solament podràs mantenir l'aire de la casa molt més pur i un ambient més fresc, sinó que poden fer que la teva llar sigui molt més atractiva visualment. Totes elles tenen una bellesa destacada.

OCI

Eva Remolina / AMIC

Sudoku

És un joc de lògica, que no requereix fer càlculs ni tenir habilitats matemàtiques especials; només cal cervell i concentració. Hi podem jugar en versió paper o en línia i els podem trobar amb diferents nivells de dificultat i diverses variants.

El sudoku va ser creat pel matemàtic suís Leonhard Euler al segle XVIII, que va crear un sistema de probabilitats per no repetir cap número, però no va ser fins al 1970 que comença a publicar-se com a passatemps en una revista i sota el nom de *number place*.

Finalment, un editor japonès, Kaji Maki, empresari i president de *Nikoli* (revista de puzles i jocs d'enginy que Maki va fundar el 1980 juntament amb dos amics de la infància), l'any 1984 li canvia el nom per l'actual i el va popularitzar a tot el món.

El sudoku és un tipus de trencaclosques amb una estructura fixa composta de nou quadrícules dividides cada una d'elles en nou caselles.

Aquesta és la seva versió original, si bé n'existeixen moltes variants com el Sudoku Killer, el Sudoku Papallona, el Sudoku Molí de Vent, etc. i altres tantes segons la grandària i complexitat com el megasudoku de 16 x 16 caselles.

L'objectiu del joc consisteix a completar el tauler, col·locant els números de l'1 al 9 sense que es repeteixi cap número ni horitzontalment, ni verti-

calment, ni dins del mateix quadrant. Sol iniciar-se amb alguns números descoberts, sent més difícil com menys números es donin ja per avançat.

Atès que el sudoku no requereix de coneixements matemàtics, però sí de lògica, és apte per a tothom.

Els avantatges de fer sudokus són molts:

- Augmenta la paciència i la concentració.
- Estimula el cervell, disminuint el risc de patir Alzheimer i altres malalties neurològiques.
- Ajuda a relaxar-se, entre d'altres.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

UN PAS PER ENFORTIR LA INDÚSTRIA

El govern català i els agents socials han pactat les bases del que ha de ser un pla per tornar a situar la indústria com un dels eixos centrals de l'economia del país. És un primer pas en positiu que l'anomenat Pacte Nacional per la Indústria sorgeixi del consens, perquè, malgrat la mala premsa que el sector havia tingut en el passat, s'ha anat posant de manifest que és essencial per a un país. La pandèmia ha contribuït encara més a fer-ho visible, però ja des d'abans, i com afirma el president de Pimec, Antoni Cañete, en la valoració del pacte, se sabia que els països industrials han estat més resistents a les crisis, tenen una riquesa més elevada i en conseqüència donen més oportunitats.

A tall de titular, el pacte suposa que el govern està disposat a destinar fins a 3.200 milions d'euros, 2.700 dels quals de manera directa i la resta en forma de crèdits, per fer avançar el sector industrial fins a fer que representi un 25% del PIB l'any 2030. Fins a 152 actuacions, algunes de les quals supeditades a l'obtenció de fons Next Generation, agrupades en cinc grans objectius: sostenibilitat, energia i economia circular; digitalització, indústria 4.0, innovació i internacionalització; ocupació de qualitat, condicions de treball i formació dels treballadors a la indústria; infraestructures i sòl industrial; i finançament i dimensió empresarial.

Són uns objectius que, molt probablement, s'adiuen als reptes que es plantejarien en qualsevol informe sobre les necessitats del sector. El repte energètic i el canvi climàtic empenyen a la necessitat de canvis profunds en les estructures industrials (un repte que és al mateix temps una oportunitat). També s'hi afronta el canvi tecnològic i la necessitat d'engrandir mercats, una invitació

a guanyar competitivitat, el repte de la formació –una queixa permanent dels empresaris del sector–. I es posen les bases per oferir més oportunitats d'implantació i empènyer un context d'empreses més grans, per ser també més competitives.

La directora general d'Indústria, Natàlia Mas, apunta que és un canvi d'enfocament. La política industrial vigent havia estat més defensiva i ara passarà a ser més activa. El fet cert és que el govern posa sobre la taula més recursos que els que estava disposat a mobilitzar en l'anterior Pacte Nacional, que va cobrir entre 2017 i 2020. Els canvis econòmics són ara tan freqüents que les planificacions es fan a tres anys, perquè el que s'activa ara ocupa entre els anys 2022 i 2025.

El pacte neix amb consens, amb un diagnòstic acurat dels reptes que s'han d'afrontar i amb disponibilitat de recursos. Però, com sol passar, és en el moment de passar del paper als fets quan realment es podrà calibrar si és factible arribar a complir els projectes que queden inclosos en el pla. De vegades

en nom del consens s'han de fer concessions a les peticions de totes les parts, amb el risc que les prioritats quedin poc delimitades. I tot i que el balanç de l'anterior pacte nacional per la indústria que ha fet la Generalitat en destacava un alt grau de compliment, hi ha algunes evidències que posen en entredit que l'administració tingui tota la diligència en tots els casos per complir els compromisos. Un exemple: al Vallès Oriental hi ha aprovat des de fa sis anys un pla director urbanístic per donar un sentit també industrial a la presència del Circuit de Barcelona Catalunya a l'àrea. Aquest pla no s'ha arribat a desplegar, tot i que també hi ha consens d'agents socials al territori per l'oportunitat que suposaria, precisament, per desplegar una política de nova mobilitat neta. Tots els objectius recollits en el nou Pacte Nacional per la Indústria en 574 hectàrees. Sis anys esperant (i el compte de mesos segueix obert). L'abisme que separa el paper dels fets.

Si el canvi d'enfocament que manifesta la directora general d'Indústria no estigués només circumscrit en els objectius estratègics i en la metodologia i fos, senzillament, posar les eines perquè les propostes que es recullen als *power points* es converteixin en realitat, s'estaria en el camí més adequat per aconseguir que la indústria sigui un motor de generació d'oportunitats econòmiques i laborals. És cert que Catalunya encara conserva una part del tresor que ha suposat la important concentració de coneixement que aporta el sector industrial i que aquest representa actualment un 20% del PIB (quatre punts més que la mitjana estatal), però les evidències que ha deixat la pandèmia sobre la necessitat d'un teixit autòcton potent és una clara invitació al consens, que ja s'ha produït, al diagnòstic de les necessitats, que també es té, i a la materialització efectiva de projectes. Aquest és el repte.

GETTY IMAGES

INDICADORS

Retallada de producció

La producció industrial a Catalunya va baixar un 2,3% al juliol respecte al mateix període de l'any passat i està lluny dels valors pre pandèmics, segons dades provisionals de l'Institut Nacional d'Estadística. Després de dos mesos de pujades, Catalunya ha tornat a registrar una variació negativa. En canvi, la mitjana estatal va créixer un 1,3% en relació amb el juliol de l'any passat.

Més inversió estrangera

La inversió estrangera a Catalunya en el primer semestre de l'any va augmentar un 19,7% respecte als sis primers mesos del 2021, segons dades del Ministeri d'Indústria, Comerç i Turisme. Concretament, durant el primer semestre Catalunya va rebre inversions de capital estranger per valor de 1.690,4 milions d'euros davant els 1.412,5 milions d'euros del mateix període de l'any anterior.

ALEGRIA INTERIOR

Eulàlia Robert, directora de PNL Barcelona

Quins són els meus punts cecs?

En qualsevol procés de millora personal, el primer pas és ser conscient d'aquells aspectes dels quals no som conscients i que poden constituir una dificultat per les relacions o poden limitar-nos en l'assoliment dels nostres objectius personals.

Daniel Goleman, conegut per ser l'autor d'un dels *best-sellers* mundials, *Intel·ligència emocional*, d'editorial Kairós, 1998, al seu llibre *The Blind Spot / El punto ciego*, Plaza Janés, 1997, descriu els punts cecs com una forma d'autoengany.

Els punts cecs constitueixen aspectes de la nostra personalitat que no solem veure i que *aquesta ceguesa* la majoria de les vegades ens impedeix trobar maneres alternatives més efectives de comportar-nos en determinades situacions.

Des del marc de la programació neurolingüística (PNL) podríem dir que els nostres punts cecs són *cecs* perquè són reaccions automàtiques i inconscients, que s'activen en presència de certs estímuls, i que probablement tenen el seu origen en experiències de quan érem joves o fins i tot nens. Des de la PNL també abordaríem els nostres punts cecs, no com una cosa que volem amagar voluntàriament sinó com a "aprenentatges forçats" per experiències viscudes en les quals ens vam sentir vulnerables, impotents o emocionalment superats.

Des de la PNL explorem els nostres punts cecs, en primer lloc amb curiositat, sense judicis, oberts a comprendre que tenen un origen determinat, que també en el moment en què vam incorporar aquestes conductes o reaccions van tenir el seu sentit i que, un cop conscient del seu origen, podem trobar voluntàriament formes alternatives més adaptatives als nostres entorns i relacions actu-

als, trobar maneres més assertives i conscients de comunicar-se i actuar.

Aquests processos anteriors passen per escoltar-nos amb curiositat, amb acceptació, sense judicis, sense exigències i sense por de veure aspectes de la nostra vida que potser no volem recordar. Tractar-nos amb amabilitat, atrevir-nos a reconèixer aquells aspectes que formen part de les nostres experiències, reconèixer que en el fons formen part de nosaltres, és la manera d'acceptar cada cop més com som i, eventualment, trobar maneres de viure una vida més completa.

Quins són aquests aspectes de la nostra personalitat, de la nostra vida, que no ens atrevim a recordar? Quines són les històries que no explicaríem ni tan sols als nostres millors amics? No dic que sigui fàcil, però segurament la *por* per descobrir els nostres punts cecs comencen a desaparèixer en el moment en què comencem a recordar-los, sense jutjar-nos.

Quins podrien ser algun d'aquests punts cecs nostres?

HORÒSCOP

Roser Bona

Del 23-09-2022 al 29-09-2022

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

Comença una nova etapa en assumptes de parella. Si ja en tens, l'altra persona et farà saber què espera de la relació i si ets solter, algú pot mostrar-te el seu interès.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

Sents que una amistat no és del tot sincera. Els fills demanen xerrades llargues i compartir més temps lúdic amb ells. A la feina, podries haver d'assumir més funcions.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

El Sol per la Casa V activa el sector dels amors i les conquestes. Estaràs especialment seductor i et costarà triar. Pot contactar-te una antiga amistat de la infantesa.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

Si et sents cansat, amb la Lluna Nova pots recuperar energia. Assumptes vinculats a la llar poden donar-te alguns maldecaps. Persevera pel que vols, no deixis de lluitar.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

Un tema relacionat amb l'economia que semblava resolt pot allargar-se una mica més. El Sol a Casa III porta noves idees. Temps de més comunicació. Recuperes algun contacte.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Mercuri retrògrad torna al teu signe i recordes amb enyorança un amor del passat. El Sol per Casa II activa el sector econòmic i des d'ara et mires les despeses amb lupa.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Enhorabona! El Sol entra al teu signe i renoves energies i il·lusions. Si cerques parella, fas *match* amb algú de la xarxa i tens curiositat per saber més d'aquesta persona.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

Amb la Lluna Nova a Casa XII t'enfoques en temes no resolts que et fan perdre la son. En l'àmbit sentimental podries connectar amb una persona de signe solar o ascendent de Terra.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Estàs una mica encaparrat. Sents que hi ha coses que no es mouen i t'impacientes. El Sol entra a Casa XI i no seria estrany que una amistat es converteixi en quelcom més.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

El Sol per Casa X obre una nova etapa en l'àmbit professional. Si treballes per un altre, potser hauràs de posar límits a un cap abusiu o bé assolir més responsabilitats.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

El Sol comença a transitar per la teva Casa IX i pot col·laborar al fet que estiguis més enèrgic i de bon humor. Tens un viatge al cap i fas números a veure si el podràs fer.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

Pots tenir un ascens a la feina i que des d'ara augmentin els teus ingressos. Vols recuperar alguns bons hàbits per millorar la salut i poses més atenció al que menges.

CINEMA

FESTIVAL DE SANT SEBASTIÀ

Joan Millaret i Valls

Coronació d'una reina del cinema europeu

El 70è Festival de Sant Sebastià ha atorgat el Premi Donostia a l'actriu francesa de renom internacional Juliette Binoche, guardó que va recollir de mans de la cineasta Isabel Coixet, amb qui Binoche va treballar a *Nadie quiere la noche* (2015). L'actriu ha trepitjat moltes vegades la catifa vermella del festival basc, acompanyant darrerament films com *La vérité* (2019, Hirokazu Kore-eda) o *Vision* (2018) de Naomi Kawase. L'actriu, que ha treballat amb cineastes francesos i internacionals de gran volada, ha marcat indiscutiblement el cinema dels darrers anys.

L'entrega va anar seguida de la projecció de *Fuego/Avec amour et acharnement*, tercera col·laboració de Binoche amb la seva compatriota Claire Denis després d'*Un sol interior* (2017) i *High Life*. A *Fuego*, adaptació lliure d'un relat de Christine Angot, Binoche està acompanyada per Vincent Lindon i Grégoire Colin en un convuls triangle adult en què ella es veu desbordada per la passió i el desig quan retroba un antic amor. Un film de gran intensitat gràcies, sobretot, a aquest perso-

natge femení, figura carnal, amorosa i apassionada, una dona sacsejada per una pulsio eròtica i romàntica incontrolable.

D'altra banda, Binoche ha participat en la pel·lícula francesa a competició *Le lycéen*, de Christophe Honoré, centrat en el trasbals d'un jove de 17 anys, Lucas (Paul Kircher), arran de la pèrdua del pare per culpa d'un accident de cotxe. El film retrata la deriva erràtica, donant tómb sense sentit, des d'una disbauxa homosexual fins a una depressió suïcida, com a resultat d'un període de difícil gestió del dol. Binoche interpreta aquí una mica secundari, el paper de mare de Lucas, la dona que perd el marit, oferint un registre maternal i adult ple de matisos. Un paper de vídua trencada i aclaparada pel dolor que ens evoca un d'aquells papers que la van catapultar al reialme francès i europeu de la interpretació, *Azul* (1993), del desaparegut cineasta polonès Krzysztof Kieslowski. Completen el repartiment de *Le lycéen* Vincent Lacoste en el paper de germà gran de Lucas, resident a París.

OFERTA CULTURAL

M. Erra / T. Terradas

La gira mundial de Mayumana passa per L'Atlàntida de Vic

‘Currents’, de Mayumana. Teatre L'Atlàntida de Vic. Divendres, 23 de setembre, 20h.

La gira mundial de Mayumana, una explosiva barreja de ritme, ball, música i humor, arriba a Vic amb l'espectacle *Currents*, creat per al Festival de la Llum de Jerusalem i inspirat en la disputa històrica que van mantenir els dos empresaris i inventors Edison (creador del corrent continu) i Tesla (creador del corrent altern).

Jazz amb Ignasi Terraza Trio

Ignasi Terraza Unusual Trio. Teatre Auditori Polivalent Bigues i Riells del Fai. Dissabte, 24 de setembre, 22.00h.

Ignasi Terraza, pianista barceloní i un dels jazzistes més reconeguts en l'àmbit internacional, s'acompanya en aquesta ocasió de Lluç Casares, saxofonista i clarinetista que ha tocat amb grans músics com Dr. John; i Esteve Pi, bateria, habitual de les formacions d'Ignasi Terraza i que col·labora habitualment amb tríos potents com el de Cyrus Chestnut.

CINECLUB

CINECLUB VIC
27 de setembre de 2022
20h
Espai ETC

‘Seize printemps’

França, 2020. Dir.: Suzanne Lindon. VO en francès amb subtítols en català. Suzanne (Suzanne Lindon) té 16 anys i la gent de la seva edat l'avorreix. Cada cop que va a l'institut passa per davant d'un teatre, on coneix Raphael (Arnaud Valois), un home més gran que ella pel qual s'acaba obsessionant. A tots dos els estimula una relació marcada per la diferència d'edat, però la Suzanne no les té totes i sent que pot perdre's una part de la seva vida. Precisament aquesta que tantes ganes té de deixar enrere. La jove Suzanne Lindon escriu, dirigeix i protagonitza una pel·lícula on, a més, canta i balla.

CINEMA CASAL GRÀCIA
25 de setembre de 2022
19h - Manlleu

CICLE GAUDÍ

‘Escape Room’

Catalunya, 2022. Dir.: Héctor Claramunt. Comèdia. *Escape Room* és l'adaptació cinematogràfica de l'obra de teatre dirigida per Héctor Claramunt i protagonitzada per Joel Joan. Dues parelles, una nit en un *escape room*, molts secrets i 90 minuts. L'única manera d'escapar serà posant a prova la seva amistat, enfrontant-se a la veritat i superant un seguit d'enigmes perfectes per a l'ocasió. Per ells ha arribat l'hora de la veritat. Ho aconseguiran? Definida com “l'única comèdia catalana de l'any”, *Escape Room* combina l'humor i la intriga per fer-nos passar una molt bona estona.

CINEMES

42 SEGUNDOS

Espanya 2022. Dir. Àlex Murull i Dani de la Orden. Amb Álvaro Cervantes i Jaime Lorente. Drama. A pocs mesos dels Jocs Olímpics de Barcelona, la selecció espanyola de waterpolo té tots els números per passar sense pena ni glòria. El revulsiu arribarà en forma de nou entrenador.

LA VIDA PADRE

Espanya 2022. Dir. Joaquín Mazón. Amb Karra Elejalde i Enric Auquer. Comèdia. Mikel, un jove i ambiciós xef, rep la visita inesperada del seu pare, desaparegut fa trenta anys. En un moment crític per al futur del seu restaurant, Mikel haurà de fer-se càrrec de l'eixelebrat i imprevisible Juan, un veritable huracà de vitalitat

que posarà a prova totes les seves idees sobre la cuina i la vida.

MODELO 77

Espanya 2022. Dir. Alberto Rodríguez. Amb Miguel Herrán i Javier Gutiérrez. Drama. Presó Model. Barcelona, 1977. Manuel, un jove comptable, empresonat i pendent de judici per cometre un desfalç, s'enfronta a una possible pena d'entre 10 i 20 anys, un càstig desproporcionat per la quantia del seu delicte. Aviat, al costat del seu company de cel·la, Pino, s'uneix a un grup de presos comuns que s'està

organitzant per exigir una amnistia. S'inicia una guerra per la llibertat que farà trontollar el sistema penitenciari espanyol. Si les coses estan canviant a fora, a dins també hauran de fer-ho.

NO TE PREOCUPES QUERIDA

EUA 2022. Dir. Olivia Wilde. Amb Florence Pugh i Harry Styles. Thriller. Alice i Jack tenen la sort de viure a la comunitat idealitzada de Victoria, una ciutat experimental de la companyia on els homes que treballen per al Projecte Victoria d'alt secret viuen amb les seves famílies. L'optimisme per l'estil de

vida de la societat als anys 50 que té el director general, Frank, visionari corporatiu i coach motivacional d'estil de vida, ancora tots els aspectes utòpics de la vida diària i unida al desert. Però quan comencen a aparèixer esquerdes en la seva idíl·lica vida, amb detalls d'una cosa molt més sinistra que s'amaga sota l'atractiva façana, Alice no pot evitar qüestionar-se exactament què estan fent a Victoria i per què.

SPIDER-MAN: NO WAY HOME

Estats Units 2021. Dir. Jon Watts. Amb Tom

Holland, Zendaya i Benedict Cumberbatch. Ciència-ficció. Per primera vegada en la història cinematogràfica de Spider-Man, el nostre heroi, veí i amic és desemmascarat, i per tant ja no és capaç de separar la seva vida normal dels enormes riscos que comporta ser un superheroi. Quan demana ajuda al doctor Strange, els riscos passen a ser encara més perillosos, i això l'obliga a descobrir el que realment està passant.

VIAJE AL PARAÍSO

EUA 2022. Dir. Ol Parker. Amb George Clooney i Julia Roberts. Comèdia. Una parella divorciada s'uneix i viatja a Bali per intentar que la seva filla, perdudament enamorada, caigui en el mateix error que van cometre ells fa 25 anys.

CARTELLERA

CAMPRODON		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal Camprodoní	Dios mío ¿pero qué nos has hecho?	22.00	18.00 i 22.00	18.00 i 22.00	-

MANLLEU		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal de Gràcia	Escape Room: la pel·lícula	-	-	19.00 (Cicle Gaudí)	-

RIBES DE FRESER		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Catalaunya	Culpa	-	19.00	-	-

RIPOLL		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Comtal	After. Amor infinito	-	18.00	17.30	-
	Viaje al paraíso	-	20.15	19.45	21.00

VIC		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dimarts
Espai ETC	Setze primaveres	-	-	-	20.00 (Filmo Xarxa)

VIC		Divendres	Dissabte i diumenge	DI. i dc.	Dimarts	Dijous
Sucre	No te preocupes querida	17.40, 20.00 i 22.30	15.35, 17.40, 20.00 i 22.30	17.45, 19.00 i 21.45	17.45 i 21.45	17.45 i 21.45
	No te preocupes querida (VOSE)	-	-	22.00	22.00	-
	Modelo 77	17.55, 20.20 i 22.40	15.40, 17.55, 20.20 i 22.40	17.40, 19.25 i 21.20	17.55, 18.25 i 22.00	17.40, 19.25 i 21.45
	Spider-Man: No Way Home	17.30	11.30 i 17.35	17.20	17.20	17.20
	La vida padre	18.15, 20.10 i 22.00	18.15, 20.10 i 22.00	20.10 i 22.00	20.10 i 22.00	20.10 i 22.00
	La invitación	20.20 i 22.20	15.35, 20.20 i 22.20	20.00 i 21.45	18.00, 20.00 i 21.45	20.00 i 21.45
	Viaje al paraíso	18.05, 20.25 i 22.15	11.30 (dg.), 15.35, 18.05, 20.25 i 22.15	17.45, 19.45 i 22.00	17.50, 19.45 i 22.00	17.45, 19.45 i 22.00
	La huérfana. Primer asesinato	20.10 i 22.25	18.20, 20.10 i 22.25	20.05 i 22.00	20.05	20.05 i 22.00
	La escuela de los animales (...) (cat.)	-	11.40 (dg.)	-	-	-
	42 segundos	19.45 i 22.10	19.45 i 22.10	19.45	19.45	19.45
	Dragon Ball Super: Super hero (cat.)	-	11.45, 14.20 i 16.20	-	-	-
	Tadeo Jones 3: la tabla esmeralda	-	11.50 (dg.) i 15.35	-	-	-
	Tadeo Jones 3 (...) (cat.)	17.30	17.30	18.00	18.00	18.00
	After. Amor infinito	19.20	19.20	-	-	-
	Les Capulet et les Montagu	-	-	-	-	19.15
	Madama Butterfly Roh	-	-	-	20.15	-
	Bullet Train	-	22.10	20.30	20.30	20.30
	DC Liga de supermascotas	-	11.30 (dg.)	-	-	-
	Padre no hay más que uno 3	17.45	11.35 (dg.), 15.45 i 17.45	17.45	17.45	17.45
	Minions: el origen de Gru	18.40	11.35 (dg.), 14.35 i 16.25	17.40	17.40	17.40

EXCLUSIU
PER ALS
SUBSCRIPTORS

el9club

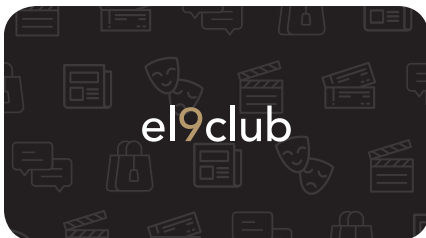

Participeu en els sortejos entrant a:
<https://9club.el9nou.cat/osona-ripolles/ofertes>

Informació: 93 889 46 59

Descarregueu-vos la targeta

BARCELONA

SORTEIG D'ENTRADES DOBLES

SORTEIG D'ENTRADES DOBLES

SORTEIG D'ENTRADES DOBLES

SORTEIG D'ENTRADES DOBLES

SORTEIG D'ENTRADES DOBLES

VIC

RIPOLL

LES MASIES DE VOLTREGÀ

COLL DE NARGÓ

Els sortejos sempre es faran a les 10 del matí del dia del sorteig. Les seves dades personals seran tractades per Premsa d'Osona, SA i CATVL 97, SLU (conjuntament i en endavant, EL 9 NOU) amb la finalitat de fer-lo participar en els sorteigs. Les dades personals, així com imatges i veu, poden ser utilitzades mitjançant els canals audiovisuals del Grup (premsa, ràdio, televisió, internet...) utilitzant els formats i mitjans previstos en cada cas amb finalitats periodístiques. Pot consultar informació addicional sobre els seus drets de protecció de dades a www.el9nou.cat.